

Gäller för: Endoskopimottagning NÄL

Giltig från: 2025-05-14

Innehållsansvar: Marie Ouseley, (marou), Operationssjuksköterska

Giltig till: 2027-05-14

Granskad av: Lena Sundberg Helldin, (lensu5), Vårdenhetschef

Godkänd av: Monica Olsson, (monol25), Verksamhetschef

Inläggning av perkutan endoskopisk gastrostomi (PEG)

Förändringar sedan föregående version

Från föregående version har rutinen blivit mer utförlig både vad gäller utrustning samt tillvägagångssätt vid genomförandet.

Bakgrund och syfte

Perkutan endoskopisk gastrostomi anläggs som en förbindelse genom bukväggen till magsäcken. En PEG kan vara aktuell när en patient är i behov av enteral nutrition över längre tid eller för avlastning vid kraftig ventrikelretention pga allvarlig sjukdom.

Syftet är att skapa en rutin för all personal som assisterar vid PEG-inläggning

Åtgärder

Patienten är nästan alltid intuberad inför ingreppet. Patienten ligger oftast kvar i ryggläge, men vid sedering ligger patienten oftast i vänster sidoläge. Operationsbord med armskenor på båda sidor, varma täcken och arm- och benrem. Alltid draglakan under patient.

Utförande

Utrustning

- Stapel med flaska till insufflator (CO₂), sug med öronsugslang och flaska till spol
- Gastroskop
- PEG-set (engångs) finns i Endoskopimottagningens förråd
- Sterilförpackat set med sax och peang
- Skyddsrockar
- Sterila handskar
- Klorhexidinsprit 5mg/ml
- Eventuellt Uri bag
- Eventuellt Y-adapter

Uppdukat på vagnen

- Steril operationsduk 70 x 90cm
- Bitmunstycke.
- Kompresser.
- Gel.
- 3stycken muggar med Sekusept.
- Ballbrush till gastroskop
- 2stycken koppar med vatten.
- Medicinmugg för Bactrim
- 50cc spruta till Bactrim, antingen lila Freka-spruta EnFit-koppling eller kateterspruta
- Minifom + vatten uppdraget i 50cc spruta.
- Vattenfast penna.

Uppdukat på assistentbordet (OBS! Hanteras sterilt)

- Steril operationsduk 70 x 90cm
- PEG-set
- Sterilförpackad sax och peang
- 1 styck 10cc luerlockspruta till bedövning
- 1 styck uppdragsspets
- 1 styck grå kanyl till lokalanestesi

Läkemedel

- Carbocain-Adrenalin 5 mg/ml till lokalanestesi, 10ml
- Susp Bactrim 40 mg/ml + 8 mg/ml förvaras kallt,
- Öppnad flaska hållbar 40 dagar i kylskåp, 20ml
- Minifom
- Eventuellt Xylocainspray (vid sedering)

Tillvägagångssätt

- Bra med två operatörer och två assistenter, två som handhar gastrokopet med dess tillbehör och två som är sterilklädda för själva PEG:inläggningen.
- Kontrollera alla patientuppgifter och dokumentera i datorn.
- Sätt i bitmunstycke och lägg blått underlägg under patientens ansikte.
- Incheckning görs tillsammans med anestesijuksköterska, läkare och assistenter innan start av gastrokopin.
- Läkaren kontrollerar gastrokopet och gelar innan det förs ner.
- Sprutan med Minifom och vatten spolats ner genom px-kanalen när gastrokopet är på plats i ventrikeln.
- Lokalisera området i ventrikeln där PEG:en ska sättas. Området syns med hjälp av gastrokopets lampa, lyser rött genom huden.
- Markera med vattenfast penna på buken.
- Öppna PEG-setet sterilt.
- Slyngan och själva PEG:en ges till den osterila assistenten.
- Tvätta området på buken med Klorhexidinsprit
- Täck området med den sterila hålduken som ligger i PEG-setet.
- Dra upp 10ml bedövning, Carboacain-Adrenalin 5mg/ml och detta injiceras vid markeringen på buken.
- Skär ett snitt med kniven.
- Hylsa med mandräng förs in igenom buken. Ta bort mandrängen och trä in medföljande silikontråd genom hylsan. Tråden ligger nu inne i magsäcken.
- Slyngan förs ner genom px-kanalen av den osterila operatören och fångar tråden som dras upp samtidigt som gastrokopet avlägsnas från patienten.
- PEG:en binds fast i tråden, gelas och streilklädd operatör drar i tråden så PEG:en dras ner genom matstrupen, in i ventrikeln och ut genom bukväggen.
- Gastrokopet förs ner och PEG-läget kontrolleras.

- Peg-slangen klipps av till lämplig längd.
- Platta mot huden, klämma samt konnektor sätts på slangen.
- Ge 20ml Bactrim och spola igenom slangen med 100ml vatten.
- Stäng klämman. PEG:en ska vara stängd i 2 timmar för att antibiotikan ska hinna verka.
- Istället för antibiotika intravenöst ges 20ml Bactrim direkt i PEG:en.

PEG för nutrition ska ha kopplat medföljande EnFit-koppling för att det ska passa till sondvällingsaggregat.

PEG för avlastning av ventrikelinnehåll används istället en särpackad Y-adapter. Koppla på en Uri-bag när PEG:en är för avlastning.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Endoskopimottagning NÄL

Innehållsansvar: Marie Ouseley, (marou),
Operationssjuksköterska

Granskad av: Lena Sundberg Helldin, (lensu5), Vårdenhetschef

Godkänd av: Monica Olsson, (monol25), Verksamhetschef

Dokument-ID: NU10068-1061594200-35

Version: 7.0

Giltig från: 2025-05-14

Giltig till: 2027-05-14